

עדכוני חקיקה רגולציה ופסיקה

מימון ובנקאות | משרד גורניצקי | עדכון Q2 2020

חברות וחברים,

ממשיכים במסורת... © אנו שמחים מאוד להציג בפניכם את הניוזלטר המשפטי בתחום המימון והבנקאות עבור הרבעון השני (Q2) של שנת 2020. העדכון כולל סקירה קצרה ותמציתית של פסקי הדין אותם מצאנו כמעניינים וחשובים ביותר בתחום המימון והבנקאות בתקופה זו כמו גם עדכוני חקיקה ורגולציה אשר עשויים להיות רלוונטיים לעוסקים בתחום. אנו מקווים שניוזלטר זה, במתכונתו החדשה והמקוצרת, יהיה לכם לעזר.

בהזדמנות זו נבקש לאחל לכל קוראינו שנה טובה ונפלאה, שנת בריאות טובה (!), הצלחה ושמחה רבה עד דלא ידע.

**עו"ד אלי אליה וצוות הניוזלטר המשפטי
מחלקת מימון ובנקאות
משרד גורניצקי**

עדכוני חקיקה מרכזיים

1. התקבל ופורסם ברשומות חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי (תיקון מס' 3), התש"ף-2020 (מיום 30.6.2020)

לפי סעיפים 33 ו-125 לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018, עם מתן צו לפתיחת הליכים ימונו נאמנים בהליכי חדלות פירעון מתוך רשימות נאמנים שיגובשו בידי ועדות ציבוריות לפי כללים שיקבע שר המשפטים בתקנות. מאחר שטרם הסתיימה התקנת התקנות הנדרשות, התיקון מאריך את הוראת השעה המאפשרת מינוי נאמנים שלא מתוך רשימת הנאמנים עד ליום 1 במרץ 2021, בדומה לדין החל ערב כניסת החוק לתוקף.

2. פורסם תזכיר חוק מתן שירותי מידע פיננסי, התש"ף-2020 (מיום 24.6.2020)

בשנת 2017 נוסף לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016 פרק י"א העוסק בשירות להשוואת עלויות פיננסיות, אולם כניסתו לתוקף הותנתה בהתקנת תקנות בעניינים רחבים ומהותיים לקידום השירות (לרבות סוגי המידע הפיננסי, אופן הגשת בקשת הלקוח ואופן החזקת המידע בידי נותן השירות). במהלך העבודה על התקנות התבהר כי נדרשים תיקונים לחקיקה הקיימת לצורך השגת תכליות החוק, ולפיכך פורסם תזכיר חוק מתן שירותי מידע פיננסי, המציע להחליף את החלקים בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים המתייחסים לשירות להשוואת עלויות פיננסיות, בחוק חדש שבו תוסדר כלל הפעילות הכרוכה במתן שירותי מידע פיננסי - הן מצד הגופים שייתנו את השירות והן מצד הגופים הפיננסיים שבהם מרוכז מידע פיננסי של לקוחות. בין היתר מציע התזכיר לקבוע את הרשות לניירות ערך כרגולטור לעניין שירותי מידע פיננסי וכן להטיל חובת רישוי על עוסקים במתן שירותי מידע פיננסי. **להרחבה בנושא ראו עמ' 7-8.**

3. פורסם תזכיר חוק לעידוד פיתוח טכנולוגיה פיננסית בישראל, התש"ף-2020 (מיום 28.6.2020)

תחום הפינטק (שימוש בטכנולוגיה חדשה לצורך אספקת מוצרים ושירותים פיננסיים) בעל פוטנציאל אדיר ליעול ושיפור המערכת הפיננסית והפחתת עלויות השירותים הפיננסיים בישראל, אך בפועל חברות פינטק רבות מתקשות לפעול בישראל. זאת, נוכח קשיי הרגולציה המקומית להדביק את הקצב המהיר שבו מתפתח התחום, מה שגורם לכך שחברות הפינטק נתפסות לעיתים כחברות העשויות להוות סיכון למערכת הפיננסית. כדי לטפח חדשנות פיננסית במקביל לשמירה על מטרות הרגולציה ולאפשר לרגולטורים ללמוד את התחום, מוצע להקים סביבת ניסוי ייחודית שמטרתה להתאים את הרגולציה הקיימת לחברות פינטק תוך גידור הסיכונים הכרוכים בכך. התוכנית תופעל על ידי ועדה ייחודית שבה יישבו נציגים מכלל רשויות הפיקוח הפיננסיות ותכלול מסלול רישוי (לחברות שפעילותן דורשת היתר מרשות פיקוח פיננסית אחת או יותר) ומסלול ליווי (עבור חברות שפעילותן אינה דורשת היתר), כאשר לכל חברה המשתתפת בתוכנית יינתן מענה לקשיים הרגולטוריים בהם היא נתקלת. **להרחבה בנושא ראו עמ' 8.**

עדכוני רגולציה מרכזיים

1. פורסמה טיוטת חוזר הוראות לניהול אשראי צרכני של רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון בשיתוף עם בנק ישראל (מיום 1.4.2020)

החוזר נועד להבטיח התנהלות תקינה ואחראית של נותני שירותים פיננסיים בהתנהלותם מול לקוחות האשראי הצרכני. כך, מוצע לקבוע הוראות להבטחת תקינות ההליך על רבדיו השונים (העמדת האשראי ותמחורו, ניהול האשראי ע"י בעל הרישיון וגביית החוב) וכן כללים לשיווק האשראי הצרכני, הכוללים בין היתר איסור על שיווק אגרסיבי והפעלת לחץ על הלקוח להתקשר בעסקת אשראי, דרישה להכשרה נאותה של מי שעוסק בשיווק אשראי, הימנעות משימוש בטרמינולוגיה מקצועית שאינה מוכרת ללקוח הסביר ועוד. להרחבה ראו עדכון לקוחות של משרדנו – לקריאה [לחצו כאן](#).

2. פורסמו קבצי שאלות ותשובות ליישום צו איסור הלבנת הון והוראת ניהול בנקאי תקין 411 (מימים 5.4.2020 ו-23.4.2020)

בקבצים פורסמו הבהרות הנוגעות ליישום [צו איסור הלבנת הון \(חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור\)](#), [התשס"א-2001](#) והוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411 ("ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ומימון טרור") וכן תשובות לסוגיות חדשות שהתווספו עם הזמן – בין השאר בשל משבר הקורונה. לדוגמה – מה כולל תיעוד ביצוע זיהוי פנים-אל-פנים? האם בעת פתיחת חשבון נוסף ללקוח קיים ניתן להסתמך על מסמכי הזיהוי שהתקבלו בעת פתיחת החשבון המקורי? האם בשל אירועי הקורונה והמחסור בכוח אדם רשאים התאגידים הבנקאיים להפסיק זמנית את היערכותם ליישום טיוטות הוראות ניהול בנקאי תקין?

3. הפיקוח על הבנקים הודיע על מתווה מקיף לדחיית תשלומי הלוואות שאומץ על ידי המערכת הבנקאית (מיום 7.5.2020)

כדי לסייע ללקוחות הבנקים בהתמודדות עם השלכות משבר הקורונה, גובש מתווה אחיד לדחיית תשלומי הלוואות בשלושה מגזרי פעילות (משכנתאות, אשראי צרכני ואשראי עסקי), המאפשר למשקי הבית ובעלי העסקים הקטנים לדחות את תשלומי הלוואות לתקופה של עד 3-6 חודשים (בהתאם לסוג הלוואה), מבלי שייגבו עמלות בגין דחיית התשלומים. המתווה מהווה תנאי מינימום בדחיית הלוואות, כאשר הבנקים רשאים להרחיבו לטובת ולבקשת לקוחותיהם.

4. הרשות לניירות ערך הוציאה עדכון לעמדה משפטית: ממצאים בקשר עם נאותות הגילוי בדבר בטוחות ו/או שעבודים שניתנו על ידי תאגידים מדווחים להבטחת פירעון תעודות התחייבויות (מיום 3.5.2020)

מטרת העדכון הינו להדגיש בפני התאגידים המדווחים מהו הגילוי הנדרש ביחס לשעבוד הניתן להבטחת פירעון של תעודות התחייבות, הן במועד הנפקת תעודות ההתחייבות והן במסגרת דיווחיו השוטפים של התאגיד המנפיק (וזאת עד לפירעון המלא של תעודות ההתחייבות). למשל, בעת שעבוד מניות חברה מוחזקת, מתבקש התאגיד המשעבד לבצע גילוי באמצעות צירוף דוחות כספיים מבוקרים/סקורים של החברה המוחזקת מדי רבעון, עד למועד פירעון המלא של תעודות ההתחייבות.

5. פורסם חוזר עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 432 (העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח) – מתן אפשרות ללקוחות להעביר את תיקי ניירות הערך שלהם באופן מקוון, ללא הגעה לסניף (מיום 23.6.2020)

כדי להקל על לקוחות להעביר תיקי ניירות ערך לגוף פיננסי אחר קבע המפקח על הבנקים שתאגיד בנקאי יאפשר ללקוח להגיש בקשה מקוונת להעברת תיק ניירות מבלי לחייבו להגיע אל הבנק.

6. פורסם מכתב המפקח על הבנקים בנושא מתן מענה ללקוחות שנקלעו לקשיים כלכליים על רקע משבר הקורונה (מיום 24.6.2020)

במכתבו אל הבנקים וחברות כרטיסי האשראי הדגיש המפקח את הצורך של המערכת הבנקאית לפעול ברגישות, אחריות וגמישות כלפי לקוחות שנקלעו לקשיים נוכח משבר הקורונה. בין היתר הזכיר המפקח את חשיבותה הרבה של הוראת ניהול בנקאי מס' 450 הקובעת כי גם בימי שגרה, כאשר לקוח נקלע לקשיים כלכליים ומתקשה לעמוד בהתחייבויותיו כלפי תאגיד בנקאי, על התאגיד לנסות ולמצות ככל שניתן דרכים שונות לגביית החוב טרם פניה לערכאות המשפטיות.

7. הממונה על שוק ההון חתם על רישיון סוכנות ביטוח לקרן ההשקעות האמריקאית ורבורג פינקוס, באופן המאפשר לראשונה את כניסת חברת כרטיסי אשראי ("מקס") לתחום הפצת מוצרי הביטוח (מיום 8.6.2020)

לאחר בחינה ממושכת והתייעצות עם רשות התחרות, נקבע שכניסת חברת כרטיסי האשראי תועיל למבנה התחרות בענף הביטוח, לרבות בתחום ההפצה. המתווה שיצרה רשות שוק ההון יאפשר את פעילות החברה תוך קביעת איזונים ראויים לגבי השימוש במידע והגברת האובייקטיביות של סוכנות הביטוח. כך, למשל, סוכנות הביטוח של מקס תעבור לעבוד במבנה של סוכן אובייקטיבי באופן מדורג, כך שתקבל עמלה אחידה לאותו מוצר ביטוח ותעבוד עם מספר רב של חברות ביטוח. כמו כן, עד לתחילת פעילותה במודל של סוכן אובייקטיבי לא תוכל הסוכנות להשתמש במידע הקיים בחברת "מקס פיננסים", למעט פרטי לקוח.

8. הרשות לניירות ערך פרסמה מסמך מדיניות בנושא פתיחת שוק האיגוח הציבורי (מיום 3.6.2020)

עסקת איגוח היא עסקה שבה מונפקות תעודות התחייבות שפירעון מובטח על ידי תזרים מזומנים צפוי ומוגדר, הנובע מתיק אשראי הכולל נכסים מגובים. הנפקת התעודות מתבצעת ע"י תאגיד ייעודי לביצוע האיגוח, אשר קיבל את הנכסים המגבים בהמחאה מתאגיד אחר (המכונה יזם) בתמורה להנפקת תעודות ההתחייבות. השימוש בתאגיד ייעודי נועד לאפשר השקעה שהסיכון הכרוך בה ממוקד לנכסים המגבים בלבד, ללא הסיכון הכרוך בהשקעה כוללת ביזם. מסמך המדיניות נועד להדריך גופים השוקלים עסקאות איגוח ציבוריות ולייצר שקיפות, פשטות וסטנדרטיזציה עם התפתחות שוק האיגוח הציבורי.

להרחבה בנושא ראו עמ' 9.

9. פורסם עדכון לקוחות של משרדנו לגבי חקיקה ורגולציה בתחום המימון והבנקאות בימי הקורונה – לקריאה לחצו כאן.

פורסם עדכון לקוחות (באנגלית) של משרדנו הסוקר שינויים שחלו בסביבה הרגולטורית בישראל – לקריאה לחצו כאן.

עדכוני פסיקה מרכזיים

1. רע"א 2388/20 מר טלקום בע"מ נ' SINT MAARTEN TELEPHONE COMPANYN.V (בית המשפט העליון, כבוד השופט סולברג; תיום 5.4.2020)

העובדות בקצרה: פסק הדין עסק בפרשנות תנאי הנדרש לתוקפה של ערבות בנקאית. על פי עובדות פסק הדין, **חברה א'** התקשרה בהסכם עם **חברה ב'** ובו התחייבה לבצע עבודות שונות. חברה ב' התחייבה לשלם מקדמה מהתמורה, בכפוף לערבות בנקאית שתמציא חברה א' (או גוף קשור לה) להבטחת השבת המקדמה. בעקבות סכסוך ביקשה חברה ב' מהבנק כי ישולם לה סכום הערבות הבנקאית. בתגובה, חברה א' ביקשה צו מניעה, בין היתר בטענה שהערבות איננה בתוקף כיוון **שעל פי כתב הערבות, תנאי לתוקפה של הערבות הוא שהמקדמה תשולם על ידי חברה ב', בעוד שבפועל שולמה המקדמה על ידי חברת האם של חברה ב'.**

מה נקבע: בית המשפט המחוזי דחה את טענות חברה א' וקבע שעל אף שביצוע כתב הערבות בפועל סטה מהפרשנות הצרה של כתב הערבות (לפיו המקדמה צריכה להיות משולמת על ידי חברה ב') ולכן לכאורה הערבות אינה בתוקף, בית המשפט קבע כי הערבות תקפה בשל כך שמהותית תנאי כתב הערבות קוימו גם אם חברת האם של חברה ב' שילמה את המקדמה.

2. חדל"ת (מחוזי תל אביב-יפו) 20-05-42336 וו.אס.אי וול סטריט ישראל בע"מ נ' הממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי-מחוז מרכז (ביהמ"ש המחוזי ת"א, כבוד הנשיא אורנשטיין תיום 26.5.2020); חדל"ת 20-04-23327 היי-ווד-דבליו. פי.סי. תעשיות (2013) בע"מ נ' ממונה על חדל"פ- מחוז חיפה והצפון ואח' (ביהמ"ש המחוזי נצרת, כבוד השופט עיילבוני תיום 5.6.2020)

הסוגיה בקצרה: מחלוקת בין נשיא בית המשפט המחוזי בתל אביב, השופט אורנשטיין לבין השופט ע' עיילבוני מבית המשפט המחוזי בנצרת בפרשנות חלק ב' לחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח – 2018 שעניינו בקשה לקבלת צו לפתיחת הליכים, וחלק י' לחוק שעניינו הסדר חוב שלא במסגרת צו לפתיחת הליכים.

עמדות השופטים: לעמדת **השופט אורנשטיין**, חלק י' לחוק (הסדר חוב שלא במסגרת צו לפתיחת הליכים), אינו מאפשר מתן סעדים זמניים (כגון עיכוב או הקפאת הליכים). זאת, להבדיל מבקשה לפי חלק ב' לחוק (הליכי חדלות פירעון לגבי תאגיד), במסגרתה ניתן יהיה להעניק לתאגיד סעדים זמניים. לעומתו, **השופט עיילבוני** סובר שלמרות שחלק י' לחוק אינו כולל הוראות המקנות לבית המשפט סמכות ישירה ומפורשת ליתן סעדים זמניים, הרי שסמכות זו קיימת הן מכוח סמכותו הטבועה של בית המשפט לפי חוק בתי המשפט והן מכוח הוראות תקנות סדר הדין האזרחי.

להיכן יטה בית המשפט העליון בפרשנות החוק? כנראה שנגלה בקרוב...

3.

פס"ר (מרכז) 17-07-9900 עו"ד שלמה הנדל (נאמן) נ' ב.ה.ג.ו אפנת מישל בע"מ (ביהמ"ש המחוזי מרכז, כבוד השופטת וינברג-נוטוביץ מיום 14.5.2020)

- העובדות בקצרה: פסק הדין עסק בשאלת תוקפו של משכון שנרשם ברשם המשכונות אל מול זכויות חוזיות של חייב בנכס מקרקעין מכוח הערת אזהרה הרשומה ברשם המקרקעין. במקרה זה, בעל זכות חוזית בנכס מקרקעין מכוח הערת אזהרה שנרשמה לטובתו במרשם המקרקעין משכן את זכותו לטובת בנק ובעקבות כך נרשמה הערת אזהרה לטובת הבנק. לפני הליכי פשיטת רגל, הבנק מימש את הנכס, ולאחר המימוש נותרה יתרה בסך כ-600 אלף ש"ח בידי הבנק, שהועברה לקופת פשיטת הרגל. חברה אשר לזכותה משכון שנרשם לטובתה ברשם המשכונות על זכויות החייב בנכס **לאחר** רישום הערת האזהרה שנרשמה לטובת הבנק ברשם המקרקעין, טוענת לנשייה מובטחת ביחס לחוב בסך של כ-250,000 ש"ח. הנאמן בהליך פשיטת הרגל קיבל את עמדת החברה ובהתאם הגיע עמה להסכמה כי בתמורה לביטול תביעת החוב ולסילוק החוב המובטח במשכון ישולם לה סך של 210,000 ש"ח. הנושה בדין קדימה של החייב והכנ"ר לא תמכו בעמדה זו, ועל כך הוגש הערעור.
- מה נקבע: בית המשפט קבע כי אי רישום הערת אזהרה במרשם המקרקעין על זכות חוזית במקרקעין לטובת נותן הלוואה חוץ בנקאית, לא תשלול את תוקף המשכון שנרשם על הזכות החוזית במקרקעין לטובת נותן הלוואה, כלפי צדדים שלישיים.

4.

חדל"ת (ת"א) 20-03-21996 מעדני מיקי תעשיות מזון דגים וסלטים (1992) בע"מ נ' הכונס הרשמי והממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי (ביהמ"ש המחוזי ת"א, כבוד הנשיא אורנשטיין מיום 28.5.2020)

- העובדות בקצרה: פסק הדין עסק בשאלה האם במינוי כונסי נכסים שהוצעו מטעם הנושים המובטחים כנאמנים בהליכי חדלות פירעון של חברה קיים ניגוד עניינים מובנה שיש בו כדי להביא לפסילת המינוי? במקרה זה, הוגשה בקשה מטעם כונסי הנכסים שמונו בהליך כינוס נכסים של חברה, למנות אותם כנאמנים בהליכי חדלות פירעון של החברה (בעצה אחת עם הנושים המובטחים).
- מה נקבע: בית המשפט פסק כי הטוען לניגוד עניינים של מועמד לתפקיד נאמן ליישום הליכי חדלות פירעון בשל כך שהמועמד הינו מועמד של נושי החברה, נדרש להוכיח **זיקה עודפת** לבעל העניין ואין מקום לפסילה אפריורית של מי שמתבקש להתמנות על-ידי הנושה המובטח מטעם זה בלבד.

1. פורסם תזכיר חוק מתן שירותי מידע פיננסי, התש"ף-2020 (מיום 24.6.2020)

- בשנת 2017 נוסף לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016 פרק י"א העוסק בשירות להשוואת עלויות פיננסיות. פרק י"א נועד להסדיר את החובה של גופים פיננסיים שהוגדרו בחוק לאפשר לגופים שקיבלו ייפוי כוח מלקוח ורשומים במרשם של נותני שירות להשוואת עלויות, לצפות באופן מקוון במידע פיננסי הנוגע ללקוח ולתת על בסיסו שירותי השוואת עלויות.
- אולם, סעיף 114(ב) לחוק התנה את כניסת פרק י"א לתוקף בהתקנת תקנות בעניינים רחבים ומהותיים לקידום השירות, לרבות סוגי המידע הפיננסי, אופן הגשת בקשת הלקוח ואופן החזקת המידע בידי נותן השירות. לאור מהותיות הנושאים הללו נקבע שהתקנות יותקנו בידי שר האוצר, בהסכמת שר המשפטים, בהתייעצות עם נגיד בנק ישראל והממונה על התחרות ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת. במהלך העבודה הגיע הצוות בין-משרדי למסקנה שלצורך השגת תכליות החוק, יצירת אכסדרה המגנה באופן מיטבי על פרטיות הלקוחות ועל המידע הפיננסי, ולאור שאלות פרשניות שעלו ביחס לנוסח החוק, נדרשים תיקונים לחקיקה הקיימת.
- לפיכך, תזכיר חוק מתן שירותי מידע פיננסי מציע להחליף את החלקים בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים המתתייחסים לשירות להשוואת עלויות פיננסיות בחוק חדש שבו תוסדר כלל הפעילות הכרוכה במתן שירותי מידע פיננסי - הן מצד הגופים שייתנו את השירות והן מצד הגופים הפיננסיים שבהם מרוכז מידע פיננסי של לקוחות. האכסדרה המוצעת בתזכיר תיתן מענה לקשיים שעלו בעת עבודת הצוות לגיבוש תקנות לפי פרק י"א לחוק.
- בין עיקרי התזכיר:
  - קביעת **הרשות לניירות ערך** כרגולטור לעניין שירותי מידע פיננסי. זאת, נוכח הסינרגיה הקיימת בין הפעילויות שהרשות מפקחת עליהן לבין תחום שירותי מידע פיננסי והניסיון הרב שלה בפיקוח והסדרה בתחום הפיננסי, שיאפשרו לה להסדיר את תחום שירותי המידע הפיננסי במהירות וביעילות.
  - קביעת **חובת רישוי** לעוסקים במתן שירותי מידע פיננסי, כך שלצורך קבלת רישיון לעיסוק בתחום תידרש עמידה בתנאים כגון הוכחת קיומם של מנגנוני אבטחת מידע וניהול סיכונים נאותים וכן תוכנית עסקית המעידה על יכולתו של מבקש הרישיון לעמוד בהוראות החוק.
  - קביעת **הוראות שונות שיחולו על פעילות נותני שירותי מידע פיננסי**, כגון קביעת מגבלות בעניין ביצוע פעולות שיש בהן ניגוד עניינים; כללים להעברת מידע מנותן שירותי מידע פיננסי לספקים פיננסיים לשם קבלת הצעות להתקשרות עבור הלקוח או לשם סיוע בהתקשרות עימם; הגנות צרכניות כגון אפשרות ללקוח לבטל או לשנות את ההסכם עם נותן שירותי מידע פיננסי באופן מקוון, בכל עת וללא עלות; וכן הטלת חובות אמון וזהות על נותן שירותי מידע פיננסי.

• הטלת חובה על מקורות מידע פיננסי לאפשר לנותני שירותי מידע פיננסי **גישה מקוונת** באמצעות מנגנון טכנולוגי מאובטח למידע הפיננסי של לקוח המצוי בידיהם, בכפוף להסכמתו המפורשת של הלקוח למתן גישה למידע וזיהוי של הלקוח ע"י מקור המידע. כמו כן, מוצעות מגבלות על מקורות המידע לעניין גביית תמורה בגין מתן גישה למידע פיננסי, נוכח התפיסה לפיה מידע פיננסי על הלקוח המצוי בידי מקור מידע שייך ללקוח.

2. פורסם תזכיר חוק לעידוד פיתוח טכנולוגיה פיננסית בישראל, התש"ף-2020 (מיום 28.6.2020)

▪ תחום הפינטק - שימוש בטכנולוגיה חדשה לצורך אספקת מוצרים ושירותים פיננסיים - **הוא אחד מהתחומים המתפתחים ביותר בזירת הסטארטאפ הישראלית**, וישראל אף נחשבת בין המובילות בו בעולם. תחום הפינטק טומן בחובו יתרונות רבים לצרכנים ולמערכת הפיננסית, שכן השימוש בטכנולוגיה חדשה יכול לייעל ולשפר את המערכת ובכך להפחית את עלויות השירותים הפיננסיים בישראל ולקדם את הכלכלה המקומית. לפיכך, למדינת ישראל יש אינטרס לעודד את תעשיית הפינטק הקיימת בה כדי לשפר את רמת התחרות, להגביר את נגישות לשירותים ומוצרים פיננסיים ולהביא לשיפור השירות לצרכן.

▪ עם זאת, בפועל חברות פינטק מתקשות לפעול בישראל, שכן **ההוראות הרגולטוריות המקומיות נקבעו באופן מסורתי תוך התחשבות בשחקנים הקיימים** במגזר הפיננסי, כך שלרוב הן אינן מתאימות למוצרים החדשים ולשירותים המוצעים ע"י חברות הפינטק. תחום הפינטק מטבעו **מתפתח בקצב מהיר** שהרגולציה מתקשה להדביק, מה שגורם לכך שחברות פינטק נתפסות לעיתים כחברות העשויות להוות סיכון למערכת הפיננסית.

▪ כדי להשיג את המטרות של טיפוח חדשנות פיננסית תוך שמירה על מטרות הרגולציה, וכן כדי לאפשר לרגולטורים להכיר את ההתפתחויות בתחום ולעדכן בהתאם את הרגולציה, מוצע להקים **סביבת ניסוי ייחודית** שמטרתה להתאים את הרגולציה הקיימת לחברות פינטק תוך גידור הסיכונים הכרוכים בכך.

▪ התוכנית תופעל על ידי **ועדה ייחודית** שבה יישבו נציגים מכלל רשויות הפיקוח הפיננסיות (משרד האוצר, בנק ישראל, רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון, רשות לניירות ערך והרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור), ותכלול שני מסלולים:

• **מסלול רישוי** - עבור חברות **שפעילותן דורשת היתר** מרשות פיקוח פיננסית אחת או יותר, כאשר אותן רשויות יוכלו לקבוע לתקופה מוגבלת התאמות או הקלות לקבלת רישיון עבור חברה המשתתפת בתוכנית, כך שזו תוכל לבחון את מוצריה או שירותיה בישראל במטרה לעמוד בדרישות הדין הקיים בתום תקופת התוכנית;

• **מסלול ליווי** - עבור חברות **שפעילותן אינה דורשת היתר**, אך עדיין זקוקה למענה עבור קשיים רגולטוריים בהם הן נתקלות (למשל, מול המערכת הבנקאית - באמצעות הכפפתן למשטר איסור הלבנת הון ומימון טרור על ידי צו איסור הלבנת הון ייעודי, מה שיאפשר לאותן חברות לקבל גישה למערכת הפיננסית הישראלית החיונית לפעילותן).

3. הרשות לניירות ערך פרסמה מסמך מדיניות בנושא פתיחת שוק האיגוח הציבורי

(מיום 3.6.2020)

- **מהי עסקת איגוח (בשתי מילים...)?** עסקת איגוח היא עסקה שבה מונפקות תעודות התחייבות שפירעון מובטח על ידי תזרים מזומנים צפוי ומוגדר, הנובע מתיק אשראי הכולל נכסים מגובים. הנפקת התעודות מתבצעת ע"י תאגיד ייעודי לביצוע האיגוח, אשר קיבל את הנכסים המגבים בהמחאה מתאגיד אחר (המכונה יזם) בתמורה להנפקת תעודות ההתחייבות. השימוש בתאגיד ייעודי נועד לאפשר השקעה שהסיכון הכרוך בה ממוקד לנכסים המגבים בלבד, ללא הסיכון הכרוך בהשקעה כוללת ביזם. לשם כך, עסקת האיגוח צריכה להיות נפרדת מהיזם מבחינה משפטית וכלכלית, ולא כפופה לסיכוני חדלות הפירעון שלו. במצב כזה תיק הנכסים המגבים הינו המקור הבלעדי לשירות החוב.
- עסקאות איגוח הן מכשיר פיננסי חשוב בשוקי ההון בעולם, ומאפשרות להביא לפיזור יעיל יותר של הסיכונים בשווקים הפיננסיים, באופן המספק מקורות מימון נוספים לכלכלה.
- לפיתוח שוק האיגוח הציבורי בישראלי מספר יתרונות:
  - יצירת **מקור מימון אטרקטיבי לעסקים קטנים ובינוניים** בהיקף נרחב ובריביות נוחות יותר ביחס לחלופות הקיימות.
  - **התאמה בין אופי המשקיע לאופי ההשקעה**, כך שיזם המחזיק בנכסים ארוכי-טווח על אף שמבנה המאזן שלו אינו מתאים לנשיאת סיכונים אלה יוכל להעבירם לציבור החוסכים, תוך שהוא ממשיך לתפעל את הנכסים.
  - עסקת איגוח ציבורית, בשונה מאיגוח פרטי, **נהנית** משקיפות הנדרשת בהנפקות ציבוריות המאפשרת להעביר ביקורת על איכותן של ההנפקות, לתמחר את ניירות הערך באופן שוטף בהתבסס על מחיריהם בבורסה; פיקוח שוטף של הרשות לניירות ערך; אחריות המוטלת על המנפיקים מכוח דיני ניירות ערך; ניתן לבצע אכיפה במקרה של הפרת הדין.
- מסמך המדיניות נועד לייצר ודאות למשקיעים ולתאגידים, להדריך גופים השוקלים עסקאות איגוח ציבוריות ולייצר שקיפות, פשטות וסטנדרטיזציה עם התפתחות שוק האיגוח הציבורי.

המידע הכלול במסמך זה הינו מידע כללי ותמציתי בלבד, אינו מחליף את הצורך בעיון מעמיק בנוסח המלא של ההחלטה/הפרסום/הוראת החוק הרלוונטיים, אינו מהווה חוות דעת משפטית או ייעוץ משפטי ואין להסתמך עליו בכל דרך ואופן שהם. לקוחותיו של משרד גורניצקי עשויים להיות בעלי עניין בתכנים המוזכרים במסמך זה.